

۲۰۱۲/۰۵/۰۶

سلام خان

ګا ونډيانو مجبور ګرو چي ستراتيژيک ترون لاسليک ګرو

د افغانستان او امريکا ترمنځ د ستراتيژيکو اړيکو ترون چي د تيري سه شنبې په شپه په کابل کې د دواړو هيوادونو د جمهور رييسانو ترمنځ لاسليک شو ددغه ترون له مخي تر ۲۰۲۴ کاله پوري په افغانستان کې د امريکايي پوځونو حضور په پام کې نيول شوي دي چي وروسته به دافغانستان دپارلمان له لوري هم تصويب کيږي لکه څرنگه چي معلومه ده افغان ولسمشر حامد کرزي تيره اوونۍ په يوه خبري کنفرانس کې ډاډ ورکړ (چي د هغه د هيواد له خاوري څخه به د هيڅ ګاونډي هيواد پر ضد د پوځي عملياتو له پاره کار وا نه خيستل شي هغه وويل چي د متحده ايالاتو او افغانستان تر منځ د اوږدمهالي همکاري ترون د ګاونډيو هيوادونو له پاره « ګواښ » نه دي، بلکي په دې ترون سره به د سيمي په « امن او ثبات » کې مرسته کيږي) خوايران دافغانستان په ملي شورا کې د دې ترون د تصويبيدو د مخنيوي هڅي کوي چي ويل کيږي؛ د دې سند د لاسليک کيدو د مخنيوي لپاره يې پراخي منډې او ترري پيل کړي دي. د اسوشيتد پرس خبري اژانس د يو رپوټ له مخي، چي د ايران د دولتي اژانس، ايران، په حواله ئي ورکړي دي، د ايران د بهرنيو چارو وزارت ويلي دي، چي دغه هيواد د افغانستان او امريکا متحده ايالاتو ترمنځ د هغه ترون په هکله چي تيره اوونۍ د افغانستان د ولسمشر حامد کرزي او د متحده ايالاتو د ولسمشر بارک اوباما له خوا لاسليک شو، سخته «اندېښنه» لري د دغه ترون تر لاسليکولو وروسته دا لومړي ځل دي چي د افغانستان يو ګاونډي هيواد په دې هکله غبرګون ښکاره کوي ايران له ډير پخوا راهيسي د هري هغي موافقي مخالفت کړي دي، چي د افغانستان په شمول د هغه په ګاونډيو هيوادونو کې د امريکايي ځواکونو د حضور ضمانت وکړي په عراق کې هم تهران د متحده ايالاتو له پوځي شتون سره مخالف وو.

ايران پدې برخه کې خواشيني او وايي چي د افغانستان سربېره د ګاونډيانو له خوا د امريکايانو سره هر ډول ترون چي په سيمه کې د امريکا شتون ته جواز ورکوي مور ته منلو وړ نه دي، د ايران د بهرنيو چارو وياند رامين مهمانپرست د ايران خبري اژانس ته ويلي دي چي امريکا او افغانستان تر مينځ ستراتيژيک ترون به په افغانستان کې ستونزي زياتي کړي او بي ثباتي به راولي چي دايران سره اوږده پوله لري. نوموړي زياته کړه چي د بهرنيو قواوو وتل به په دغه سيمه کې امن راورې په کابل کې د مشرانو جرګي له رييس سره د ايران د نوي سفير کتنه ښايي د هغو پراخو هلو ځلو يوه برخه وي؛ چي په وسيله يې ايران غواړي د افغانستان اومتحده ايالاتو ترمنځ د ستراتيژيکو اړيکو د رامنځ ته کيدو مخه ونيسي د مشرانو جرګي ځيني غړي وايي، د ايران سفير ابوالفضل ظهروند د مشرانو جرګي له رييس فضل هادي مسلميار سره په تعرفي کتنه کې له هغه وغوښتل؛ چي ملي شورا دې له امريکا سره د ستراتيژيکو همکاريو ترون رد کړي يوه سناتور محمد داود حساس چي په دې کتنه کې يې برخه لرله په کابل کې ورسنيو ته ويلي دي، چي د ايران سفير دغه ترون د خپل هيواد د ملي ګټو پر ضد وباله، تېره چهارشنبه د ايران نوي سفير دلته راغي او د مشرانو جرګي له رييس سره يې د هغه په اطاق کې وليدل، په هغه ليدنه کې زه هم وم. د هغه لومړني خواست دا و، چي دا ترون (د افغانستان او امريکا ترمنځ ستراتيژيک ترون) د ايران په تاوان دي بايد رد شي مور ورته په ځواب کې وويل، که چېرې تاسو تېر درېش کاله له افغانستان سره مو ښه دوستي راخستې وای، دې ترون ته د لاسليکېدو ضرورت نه وای. د ګاونډيانو له لاسه مور مجبور شو، چي له امريکا سره ستراتيژيک ترون لاسليک کړو.

"په افغانستان کې د ايران نوي سفير چي تقريباً په عصبانيت سره يې خبري کولي؛ خبرداري ورکړ، چي که چېرې د امريکا او افغانستان ترمنځ ستراتيژيک سند تصويب شي، ايران به يې په اړه چوپ پاتي نه شي او عکس العملونه به وينبي ولي دايران سفير لائر اوسه په دې نه پوهيږي؛ چي افغانستان د يوه خپلواک هيواد په توګه په خپله د دې سند په اړه د پريکړې صلاحيت لري ايرانيو چارواکو پخوا هم په بيا بيا د افغانستان او امريکا ترمنځ له ستراتيژيکو همکاريو او په افغانستان کې د امريکا له پوځي حضور سره مخالفت ښودلې دي په کابل کې د ايران د سفير وروستي هڅه د افغانستان په چارو کې د ايران يوه ښکاره لاسوهنه او د ډيپلوماتيک عرف پر خلاف ګڼله کيږي د افغانستان په داخلي چارو کې دا ډول بربنډ مداخله بايد د منلو وړ نه وي، مور چينلونه لرو، چي هغه سفارتونه دي. دوی بايد د خپلو چينلونو له لاري بايد د خپل دولت رسمي نظريات د افغانستان دولت ته وړاندي کړي او هغه د خارجه وزارت دی

د پاڼو شميره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکاري ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينګه کړئ maqalat@afghan-german.de

پاڼه: دليکني دليکنيزې ښي پاڼوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکي په څير و لولئ

د ایران د بهرنیو چارو وزارت ددی بیخایه اندیننی چي وایی امریکا له دی ستراتیژیک ترون سره غواري، په افغانستان کي خپل پوځي حضور ته دوام ورکړي، د افغانستان د بهرنیو چارو وزارت ویاند جانان موسی زي د دهغو اندیبننو په غبرگون کي دیکشنی په ورځ دمی دمیاشتی په شپږمه نیټه په کابل کی ویلی دی چی دا ترون ایران ته گواښ نه دی بلکی په سیمه کی دنویوالی تر هگری دڅپلو له پاره گټور بلل کیدای شي، موسی زي یو ځل بیا ټینگار کړی دی چي افغان حکومت تل د ایران په گډون ټولو گاونډیو او د سیمي هېوادونو ته ډاډ ورکړی دی، چي د افغانستان او امریکا ترمنځ ستراتیژیکي اړیکي ئي په زیان نه دي، ده داهم ویلی دی چی هیچا ته به اجازه ورنه کړي، چي د افغانستان خاوره د سیمي یا د کوم بل گاونډي هېواد پر ضد وکاروي. خو له گاونډیانو او سیمه ییزو هېوادونو څخه مو هم هیله داده چي له خاوري ئي باید د افغانستان سوله او ثبات زیانمن نه شي.

پای

د پانو شمیره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنی د لیکنيزی بنی پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرولو مخکي په څیر و لولئ